

[Thoft]

planlægning? Det synes jeg vi må have et svar på. Vi beder kun om en lille bitte smule demokrati.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal ikke gøre meget for at forlænge debatten, men der kan nok efter de indlæg, der har været, være grund til at ridse et par hovedtræk op.

Først synes jeg, det er væsentligt at få fastslået – også på baggrund af de indlæg, der især har været fra SF og fra VS – at der ikke med FOFA er tale om nogen ændring i NATOs militære strategi om det fleksible svar. Der er også grund til at understrege, at FOFA ligger fuldstændig inden for denne strategis rammer. Man kan sige, at FOFA ikke er nogen nyskabelse, men et nyt udtryk for et ældgammelt militært fænomen, hvor det, man gør, er løbende at forsøge at undersøge mulighederne for med ny teknologi at forbedre overvågningen af en eventuel modstanders bagland og desuden mulighederne for at finde mål dér og mulighederne for at ramme disse mål præcist med konventionelle våben.

I og med at man med nyt avanceret udstyr søger at gennemføre denne gamle militærtaktik, hvor målet også er at finde og splitte fjendens styrker, før de når slagmarken, skal der jo, som også flere af talerne har været inde på, naturligvis drages andre faktorer med ind i overvejelserne, og det er bl.a. spørgsmålet om de politiske virkninger af NATOs defensive afskrækkelsesstrategi.

Jeg sagde, at der på et senere tidspunkt i alliancesammenhængen vil være en drøftelse af den samlede konceptramme, og det er da klart, at der vil være en række elementer af mere politisk karakter, som må indgå i disse overvejelser. Men igen: det, der er grundlaget for alliancen, den defensive strategi, er helt i overensstemmelse med FOFA, eller FOFA er i overensstemmelse med denne strategi.

Må jeg sige med hensyn til det praktiske i det, at FOFA ikke har været drøftet på det netop afholdte forsvarsministermøde i Bruxelles, og det har heller ikke på noget tidspunkt været meningen. Det, der er tale om, er, at FOFA er blevet vedtaget på ambassadørplan. Det er en ganske normal procedure, som er helt i overensstemmelse med den ministerbeslutning, som blev truffet i maj 1980

om at overlade det til de permanente repræsentanter at vedtage disse elementer til langtidspanlægningen; men det er klart, at hovedstæderne naturligvis er fuldt orienteret og inddraget i drøftelsen af disse ting, det er da vigtigt at få med. Det var det, jeg sagde i mit første indlæg, nemlig at det, man er i gang med i NATO, er udarbejdelsen af et bredere grundlag, den konceptramme, jeg har talt om, som skal muliggøre en samlet vurdering af, hvordan det konventionelle forsvar kan forbedres, og det er denne konceptramme, der ligger til drøftelse om et års tid.

Hvis man ligesom skal prøve at trække et hovedelement ud af hele denne sag, er det i første række spørgsmålet, om en angriber kan forestille sig, at hans eget område, hans territorium, kan være et fristed, hvor der er mulighed for at opbygge angrebsbølger imod vores land og imod andre alliancelande, uden at vi har mulighed for at slå tilbage. Jeg vil tro, at de fleste også her i landet er enige med mig i, at hvis vi bliver udsat for et angreb, hvis alliancen bliver udsat for et angreb, må vi naturligvis have mulighed for at forsvare os.

Der har i hele denne sag om FOFA, NATO-strategi osv. været mange misforståelser, mange påstande, mange rygter fremme, og jeg kan sige, at i det blad, der udkommer en af de kommende dage, NATO Review, har Saceur-general Rogers skrevet en artikel om FOFA, hvor jeg mener, at mange af disse rygter og påstande bliver sat på plads, og når forslaget nu formentlig går til udvalgsbehandling, har jeg tænkt mig at sørge for, at denne artikel bliver oversendt til forsvarsudvalget.

Jeg skal blot sige et par enkelte ord i forbindelse med de indlæg, der har været. Jeg er ganske enig i det, den socialdemokratiske ordfører, hr. Knud Damgaard, var inde på, nemlig at vi heldigvis for tiden oplever nogle positive træk i det generelle Øst-Vest-forhold med det møde, der er aftalt i begyndelsen af året mellem den amerikanske og den sovjetiske udenrigsminister. Det mener vi også er et meget opmuntrende signal, som der naturligvis må og skal kunne bygges videre på, og i den sammenhæng finder vi det også fra regeringsside vigtigt, som hr. Knud Damgaard var inde på, at spørgsmål om tillidsskabende foranstaltninger på de områder, hvor det er realistisk, hvor det er muligt, bliver fremmet.